

Sygn. akt III RC 580/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Pruszkowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Grażyna Paczesna

Protokolant: Justyna Maciejak

Po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2016 r. w Pruszkowie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. S. (1) oraz małoletniego M. S. (2) reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego – matkę E. S.

przeciwko D. S.

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa z dniem 27 listopada 2015 roku alimenty ustalone wyrokiem Sądu w Okręgowego w W. z dnia (...) roku sygn.. akt: IV C 135/06 od pozwanego D. S. na rzecz małoletniego syna M. S. (2) urodzonego dnia (...) z kwoty 300 (trzysta) złotych miesięcznie do kwoty 600 (sześćset) złotych miesięcznie płatne do rąk matki małoletniego powoda - E. S. do dnia 10 - go każdego miesiąca, z góry, z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat;

II. podwyższa z dniem 27 listopada 2015 roku alimenty ustalone wyrokiem Sądu w Okręgowego w W. z dnia (...) roku sygn. akt: IV C 135/06 od pozwanego D. S. na rzecz córki M. S. (1) urodzonej dnia (...) w W. z kwoty 300 (trzysta) złotych miesięcznie do kwoty 600 (sześćset) złotych miesięcznie płatne do rąk powódki M. S. (1) do dnia 10 - go każdego miesiąca, z góry, z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat;

III. w pozostałym zakresie powództwa oddala;

IV. umarza postępowanie w zakresie żądania zasądzenia od pozwanego na rzecz powodów alimentów za miesiąc wrzesień 2010 r. w kwocie po 300 zł, łącznie 600 zł;

V. odstępuje od obciążania pozwanego D. S. kosztami sądowymi, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa;

VI. wyrokowi w punktach I i II nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

E. S. w dniu 27 listopada 2015 r. w imieniu małoletniego M. S. (2) wniosła do tutejszego Sądu powództwo o podwyższenie alimentów zasądzonych od pozwanego D. S. na rzecz małoletniego powoda z kwoty po 300 zł miesięcznie do kwoty po 1000 zł miesięcznie płatnych do rąk matki E. S. do dnia 10 – tego każdego miesiąca

wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat oraz wypłacenie zaległych alimentów za wrzesień 2010 r. w wysokości 300 zł wraz z należnymi odsetkami (k. 3).

M. S. (1) w dniu 27 listopada 2015 r. wniosła do tutejszego Sądu powództwo o podwyższenie alimentów zasądzonych od pozwanego D. S. na rzecz powódki z kwoty po 300 zł miesięcznie do kwoty po 1000 zł miesięcznie płatnych do rąk jej matki E. S. do dnia 10 – tego każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat oraz wypłacenie zaległych alimentów za wrzesień 2010 r. w wysokości 300 zł wraz z należnymi odsetkami (k. 32).

Sprawa została zarejestrowana za sygnatura akt III RC 581/15 i postanowieniem z dnia 12 stycznia 2015 r. została połączona do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą III RC 580/15 (k. 54, protokół k. 55).

E. S., działając jako pełnomocnik M. S. (1) i przedstawiciel ustawowy małoletniego M. S. (2) w toku całego postępowania do chwili zamknięcia rozprawy popierała powództwo i wnosiła o podwyższenie alimentów do kwoty po 1000 zł miesięcznie na rzecz każdego z powodów, łącznie 2000 zł miesięcznie, cofnęła powództwo w części dotyczącej wypłacenia zaległych alimentów (k. 53, protokół k. 55, k. 56, k. 58, protokół k. 60).

Pozwany D. S. nie uznał powództw i w toku całego postępowania do chwili zamknięcia rozprawy wnosił o ich oddalenie w całości, wyraził zgodę na cofnięcie powództwa w części wskazanej przez stronę powodową (k. 19, k. 53, protokół k. 55, k. 56, k. 58, protokół k. 60).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni M. S. (2) urodzony dnia (...) w W. i M. S. (1) urodzona dnia (...) w W. pochodzą ze związku małżeńskiego D. S. i E. S. rozwiązanego przez rozwód.

Alimenty od D. S. na rzecz M. S. (2) i M. S. (1) zostały ustalone po raz ostatni wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia (...) r. w sprawie IV C 135/06 na kwotę po 300 zł miesięcznie na każdego z nich, łącznie 600 zł miesięcznie. Orzeczenie uprawomocniło się dnia (...) r.

Małoletni M. S. (2) w dacie orzekania rozwodu miał blisko 8 lat, uczęszczał do szkoły podstawowej. Był ogólnie zdrowy, miał kontakt z ojcem.

Obecnie M. S. (2) ma 17 lat, uczęszcza do pierwszej klasy Technikum (...) w W.. Jest ogólnie zdrowy. Do szkoły dojeżdża środkami komunikacji miejskiej, koszt karty miejskiej wynosi 105 zł miesięcznie. Nie ma własnych dochodów ani majątku.

M. S. (1) w dacie orzekania rozwodu miała 9 lat, uczęszczała do szkoły podstawowej. Była ogólnie zdrowa, miała kontakt z ojcem.

Obecnie M. S. (1) ma 18 lat, jest uczennicą trzeciej klasy III Liceum (...) w W.. Do szkoły dojeżdża środkami komunikacji miejskiej, koszt karty miejskiej wynosi 105 zł miesięcznie. Nie ma własnych dochodów ani majątku. Osiąga dobre wyniki w nauce, po zakończeniu nauki w liceum zamierza studiować.

D. S. w dacie orzekania rozwodu miał 38 lat, był zatrudniony w firmie (...) w M. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w wymiarze 1/2 etatu na stanowisku (...) za miesięcznym wynagrodzeniem 425 zł brutto. Mieszkał w P..

Obecnie D. S. ma 47 lat, z zawodu jest (...). Mieszka z rodzicami w tym samym domu, w którym zamieszkiwał w dacie orzekania rozwodu, będącym własnością jego brata. W dalszym ciągu jest zatrudniony w firmie (...) w M. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w wymiarze 1/2 etatu na stanowisku (...) za miesięcznym wynagrodzeniem 875 zł brutto, 635,08 zł netto. Jest osobą niepełnosprawną zaliczoną do stopnia (...). Ma (...) i kłopoty z narządem ruchu – (...), poza tym jest ogólnie zdrowy. Posiada położoną w P. przy ulicy (...) nieruchomość o powierzchni 1100 m⁽⁽²⁾⁾ zabudowaną budynkiem mieszkalnym o powierzchni 78 m⁽⁽²⁾⁾. Dom został wybudowany przed wojną, remontuje

go z rodzicami, nie wynajmuje go. Posiada 15-letni samochód osobowy marki V., którego utrzymanie kosztuje około 350 zł miesięcznie. Poza córką M. i synem M. nie ma innych osób na utrzymaniu. Nie ma kredytów ani oszczędności. Wyżywienie zapewniają mu jego rodzice, którzy otrzymują emerytury. D. S. poza alimentami partycypuje w kosztach utrzymania dzieci, dokonuje zakupów rzeczowych dla nich, takich jak odzież i obuwie, przekazywał środki na kartę miejską, wydając na dzieci około 800 zł miesięcznie.

E. S. w dacie orzekania rozwodu miała 33 lata. Zatrudniona była w spółce (...) w P. na podstawie umowy o pracę na czas określony w wymiarze pełnego etatu na stanowisku (...) za miesięcznym wynagrodzeniem 857,28 zł netto. Mieszkała z dziećmi w P.. Poza M. i M. nie miała innych osób na utrzymaniu.

Obecnie E. S. ma 42 lata, jest zatrudniona od (...) r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w (...) w C. na stanowisku (...). Aktualnie przebywa na bezpłatnym urlopie wychowawczym na dziecko urodzone dnia (...) udzielonym w terminie od dnia (...) r. do (...) r. W lipcu i sierpniu 2015 r. jej wynagrodzenie wyniosło 1415,04 zł netto, zaś we wrześniu 743,02 zł netto. Mieszka z córką M., synem M. i 18- miesięcznym dzieckiem z obecnego nieformalnego związku oraz partnerem w P. w tym samym mieszkaniu, w którym zamieszkiwała w dacie orzekania rozwodu, które stanowi jej własność. Lokal jest obciążony kredytem mieszkaniowym, którego miesięczna rata w kwocie 218,88 zł jest wliczona w opłaty czynszowe. Koszty utrzymania mieszkania wynoszą około 1285 zł, w tym opłaty czynszowe 842,62 zł, energia 387,77 zł, Internet 55 zł. Poza mieszkaniem nie ma innych nieruchomości, nie posiada samochodu. Obecnie ma na utrzymaniu troje dzieci. Jej partner pracuje i zarabia około 6000 zł brutto miesięcznie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody: zaświadczenie k. 5, kopię informacji k. 6, kopię zestawienia opłat ze spółdzielni mieszkaniowej k. 7, kopie blankietów opłat za energię k. 8-9, kopię orzeczenia o niepełnosprawności k. 21, zaświadczenie k. 22, kopie zaświadczenia k. 24, kopie zaświadczenia k. 35, zeznania E. S. w charakterze strony k. 57, protokół k. 60, zeznania M. S. (1) w charakterze strony k. 57, protokół k. 60, zeznania D. S. w charakterze strony k. 57-58, protokół k. 60, odpis skrócony aktu małżeństwa k. 5 akt IV C 135/06, odpisy skrócone aktów urodzenia k. 6-7 akt IV C 135/06, zaświadczenia k. 8 i k. 16 akt IV C 135/06, wyrok k. 19 akt IV C 135/06.

Ustalenia Sądu znajdują uzasadnienie we wszystkich przeprowadzonych dowodach, które zostały wyżej powołane. Jakkolwiek niektóre z dokumentów zostały złożone w kserokopiach, to jednak nic nie wskazuje na to, by ich treść nie odzwierciedlała wiernie treści dokumentów oryginalnych. Podnieść też należy, że strony wiarygodności i mocy dowodowej tych dowodów nie kwestionowały.

Zeznania storn były w przeważającej większości wiarygodne. Sąd nie dał wiary słowom E. S. i M. S. (1), wskazującym, iż wydatki na powodów są w takich wysokościach, jak wskazały, albowiem są sprzeczne z zeznaniami pozwanego, nadto Sąd określając koszty utrzymania dziecka opiera się na zasadach doświadczenia życiowego, które pozwala na określenie kosztów codziennego życia i zaspokajania takich potrzeb jak m.in. wyżywienie, ubranie, środki czystości i kosmetyki. Sąd zgodnie z tymi zasadami krytycznie ocenił wskazaną przez stronę powodową kwotę kosztów utrzymania i nie dał wiary, iż ich koszty utrzymania wynoszą po 2000 zł miesięcznie.

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego w części określającej wysokość jego dochodów, albowiem są niespójne.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią przepisu art. 133 kro na obydwójgu rodzicach ciąży obowiązek łożenia na utrzymanie dzieci, które nie są jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. Zakres tego obowiązku, stosownie do przepisu 135 kro, wyznaczają z jednej strony usprawiedliwione potrzeby osoby uprawnionej, z drugiej zaś zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego. Przez usprawiedliwione potrzeby należy rozumieć nie tylko elementarne potrzeby polegające na zapewnieniu minimum egzystencji, ale także takie, które stworzą uprawnionemu normalne warunki bytowania odpowiadające jego wiekowi, stanowi zdrowia, wykształceniu i statusowi rodziców.

Stosownie do treści przepisu art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana stosunków może zatem prowadzić do podwyższenia alimentów

wówczas, gdy po uprawomocnieniu się orzeczenia ustalającego wysokość alimentów zwiększeniu ulegną potrzeby uprawnionego albo zwiększą się możliwości zarobkowe lub majątkowe zobowiązanego.

Przechodząc do oceny zgłoszonego w rozpatrywanej sprawie żądania w pierwszej kolejności należy wskazać, iż wysokość alimentów od pozwanego na rzecz powodów została ustalona wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia (...) r. w sprawie IV C 135/06 na kwotę po 300 zł miesięcznie na każde dziecko, łącznie 600 zł miesięcznie. Orzeczenie uprawomocniło się dnia (...) r.

Od tej ostatniej daty upłynęło zatem 9,5 roku. W tak długim okresie czasu koszty utrzymania dzieci wzrosły diametralnie. Nie budzi żadnych wątpliwości Sądu teza, że potrzeby dziecka, których zaspokojenie jest obowiązkiem rodziców wraz z wiekiem zwiększają się, gdyż obejmują one już nie tylko potrzeby bytowe związane z wyżywieniem, zakupem odzieży i zapewnieniem odpowiednich warunków mieszkaniowych, ale także potrzeby kulturalne i wychowawcze, mające zapewnić prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy dziecka.

W ocenie Sądu w rzeczonym okresie usprawiedliwione potrzeby powodów uległy zwiększeniu, choć nie w takim zakresie w jakim wskazuje ich matka. W dacie orzekania rozvodu powodowie uczęszczali do szkoły podstawowej, obecnie uczą się już w szkołach średnich, są zatem na kolejnym etapie ich edukacji.

W rozpoznawanej sprawie E. S. miesięczne koszty utrzymania powoda oszacowała na kwotę około 2000 zł miesięcznie, zaś M. S. (1) swoje koszty utrzymania określiła na takim samym poziomie. Zdaniem Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę kwota ta jest przeszacowana i nie odpowiada rzeczywistym kosztom ich utrzymania. W ocenie Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę zawyżone zostały koszty wyżywiania, środków czystości i kosmetyków oraz koszty opieki lekarskiej. Biorąc pod uwagę aktualną sytuację materialną rodziców powodów za nieuzasadnione należało uznać koszty prywatnego leczenia stomatologicznego małoletniego powoda. W niedalekiej odległości od jego miejsca zamieszkania jest wiele placówek, także niepublicznych, które świadczą usługi refundowane przez NFZ i nie ma żadnych przeszkód, aby małoletni z takiej formy leczenia korzystał.

Sąd koszty utrzymania M. S. (2) i M. S. (1) oceniał zatem przez pryzmat zasad doświadczenia życiowego oraz przy uwzględnieniu możliwości zarobkowych i majątkowych osób zobowiązanych do ich alimentacji. Te kryteria nie pozwoliły na przyjęcie, iż wskazana kwota odpowiada usprawiedliwionym potrzebom powodów.

Reasumując, ten wątek, w ocenie Sądu Rejonowego koszty utrzymania powodów są porównywalne i oscylują w granicach kwoty 1500 - 1600 zł miesięcznie, w tym wyżywianie 600 zł, koszty utrzymania mieszkania 250 zł na jedną osobę w pięcioosobowej rodzinie małoletniego, środki czystości i kosmetyki 100 - 150 zł, odzież i obuwie 150 zł, wydatki szkolne 50 zł, rozrywka 65 zł, karta miejska 105 zł, leki i leczenie 100 zł, wypoczynek 100 zł. I to, oczywiście tylko w pewnym zakresie, uzasadniało uwzględnienie powództwa.

Trzeba zawsze pamiętać, iż obowiązek alimentacyjny ciąży na obydwójgu rodzicach. Może on być wykonywany w rozmaity sposób. W rozpoznawanej sprawie rodzice powodów żyją w rozłączeniu. Bieżąca piecza nad dziećmi spoczęła na ich matce. Matka swój obowiązek alimentacyjny w części wykonuje poprzez osobiste starania o ich utrzymanie i wychowanie. To zaś oznacza, iż udział pozwanego w kosztach utrzymania dzieci powinien być większy niż matki. Takie założenie czyniłoby dochodzoną od pozwanego tytułem alimentów kwotę 1000 zł miesięcznie w pełni uzasadnioną. Nawet biorąc pod uwagę, że wskazywane przez stronę powodową miesięcznie koszty utrzymania były przeszacowane. Kwota ta jednak okazała się niemożliwa do zasądzenia z uwagi na możliwości płatnicze pozwanego. Górną granicą świadczeń alimentacyjnych są bowiem zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego.

W sprawach alimentacyjnych obowiązuje reguła, na mocy której Sąd ustalając możliwości zarobkowe strony do alimentacji zobowiązanej kieruje się nie tylko wykazywanymi przez nią dochodami, ale także hipotetycznie ujmowanymi jej możliwościami zarobkowymi zakładając należyta staranność takiej osoby, a więc bierze pod uwagę wszelkie te dochody, które przy należyтым wykorzystaniu wszelkich posiadanych przez nią umiejętności, wiedzy i doświadczeń zawodowych osoba ta mogłaby uzyskać.

W sprawie zostało ustalone, iż pozwany z zawodu jest(...), od wielu lat pracuje w tej samej firmie na 1/2 etatu, obecnie jest osobą niepełnosprawną w stopniu (...). Poza powodami nadal nie ma innych osób na utrzymaniu. Posiada nieruchomości, z której przy dołożeniu należytej staranności mógłby czerpać dochody. To skutkowało oceną, iż D. S. posiada takie możliwości, umiejętności i doświadczenie, które pozwalają mu nałożenie na utrzymanie dzieci wyższą kwotę niż dotychczas. Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie pozwala przyjąć, iż pozwany faktycznie osiąga dochody w kwocie około 650 zł miesięcznie. Sytuacja na rynku pracy nie uprawnia do przyjęcia, iż mężczyzna, mieszkający w P., nie obciążony obowiązkiem codziennej pieczy nad małoletnimi dziećmi nie może, jeśli oczywiście ma ku temu motywację, znaleźć od 11 lat pracy na pełny etat bądź lepiej płatnej pracy bądź choćby zatrudnienia dodatkowego poza stosunkiem pracy. Pozwany zdaje sobie sprawę, iż koszty utrzymania dzieci rosną, partycypuje w nich w rozmiarze większym niż kwota zasądzonych alimentów, nie może to jednak prowadzić do rozstrzygnięcia zgodnego z jego żądaniem. E. S. bowiem winna mieć comiesięcznie zapewnione odpowiednie środki, aby móc zaspokoić potrzeby powodów. Pomoc pozwanego nie może ograniczać się do zwiększonych nakładów wtedy, kiedy zdobędzie jakieś środki.

W sprawie brak jest także zmiany w sytuacji E. S., która uprawniałaby do uwzględnienia powództwa w innym zakresie. E. S. nadal bowiem pozostaje w stosunku pracy i pomimo, iż urodziła kolejne dziecko i przebywa na bezpłatnym urlopie wychowawczym w dalszym ciągu posiada możliwości zarobkowe. Niemniej jednak w chwili obecnej swoje możliwości winna wykorzystywać w taki sposób, aby zabezpieczyć zwykłe potrzeby wszystkich dzieci i dlatego też nie jest w stanie, bez regularnego comiesięcznego większego udziału ojca powodów, pokryć wzrastających kosztów utrzymania M. S. (2) i M. S. (1).

Odnośnie kredytu mieszkaniowego zaciągniętego przez E. S. należy wskazać, iż został przeznaczony na zaspokojenie potrzeby mieszkania jej i dzieci i dlatego też obciążania z tym związane Sąd wziął pod uwagę przy ustalaniu kosztów utrzymania powodów. Należy też zauważyć, iż gdyby nie posiadała tego mieszkania, koszty wynajęcia mieszkania byłyby znacznie wyższe.

Biorąc pod uwagę wszelkie okoliczności rozpoznawanej sprawy Sąd Rejonowy uznał, iż D. S. posiada takie możliwości zarobkowe i majątkowe, które pozwalają mu nałożenie na rzecz dzieci kwotę wyższą niż dotychczas. Jako taką Sąd przyjął kwotę 1200 zł miesięcznie. Kwota ta w ocenie Sądu pozwala na pokrycie części kosztów utrzymania dzieci, daje również pozwanemu możliwość wywiązania się z ciężącego na nim obowiązku w sposób pełny. Przy uwzględnieniu możliwości zarobkowych E. S. takie podwyższenie będzie pozwalało na zapewnienie usprawiedliwionych potrzeb powodów. Niższa kwota alimentów takiej gwarancji by nie dawała.

W ocenie Sądu kwota 600 zł miesięcznie na każde dziecko stanowi obecnie górną granicę możliwości zarobkowych i majątkowych D. S., w dalszym ciągu pozwala też na zaspokojenie usprawiedliwionych zwykłych potrzeb M. S. (2) i M. S. (1).

Z wyżej wymienionych względów na podstawie art. 138 kro orzeczono jak w sentencji, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Stosownie do treści art. 355 § 1 k.p.c. Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne.

Powodowie w dniu 12 stycznia 2015 r. przed zamknięciem rozprawy cofnęli powództwo w zakresie dotyczącym zasądzenia od pozwanego alimentów za wrzesień 2010 roku w kwocie po 300 zł na rzecz każdego z nich, zaś pozwany D. S. wyraził zgodę na cofnięcie powództwa.

Jako, że z okoliczności sprawy nie wynika, by cofnięcie pozwu we wskazanej części w niniejszej sprawie było sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzało do obejścia prawa należało uznać, iż powodowie skutecznie cofnęli pozew.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Rejonowy na mocy art. 355 § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie IV sentencji.

Sąd odstąpił od obciążania pozwanego kosztami sądowymi na podstawie art. 113 ust. 1 i 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Rygor natychmiastowej wykonalności został nadany wyrokowi na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.